

Abstrakt

VÝCHODISKA: Studium na vysoké škole probíhá v rizikovém období konce dospívání a začátku dospělosti, se kterým souvisí i užívání alkoholu. Týká se to i studentů sportovních škol a oborů, protože i když je sport obecně spojován se zdravým životním stylem, užívání alkoholu mezi sportovci je běžné.

CÍLE: Práce byla zaměřena na zjištění míry a vzorců užívání alkoholu u studentů Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy a na jejich souvislost s mírou a typem sportovních aktivit.

METODY: Výzkum proběhl jako průřezové dotazníkové šetření na souboru studentů oborů Tělesná výchova a sport a Fyzioterapie v prezenčním bakalářském programu v českém jazyce v akademickém roce 2017/2018 získaném totálním výběrem. Dotazník obsahoval standardní otázky na užívání alkoholu ze studie ESPAD (Chomynová, Csémy, & Mravčík, 2016) a screeningové dotazníky CAGE (Erwing, 1984) a ASC (Moskalewicz & Sieroslowski, 2010). Dotazníky byly vyplňovány samotnými respondenty. Výzkumný soubor byl tvořen 317 studenty, response dosáhla 62 %, demografické charakteristiky souboru odpovídaly základní populaci. Byla provedena deskriptivní analýza v podskupinách nesportovci (sportovně neaktivní) a sportovci, kteří byli dále rozdělení na sportovce individuálních a kolektivních sportů.

VÝSLEDKY: Epizodické užívání alkoholu (binge drinking) více než 1 měsíčně vykazuje 42 % studentů (49 % mužů, 35 % žen). Rizikově, s potenciálními nežádoucími zdravotními a sociálními dopady, konzumuje alkohol 61 % studentů. 30 % spadá do kategorie vysokého rizika. Nebylo pozorováno rizikovější užívání alkoholu mezi sportovci oproti nesportovcům. U kolektivních sportovců mužů byla zaznamenána vyšší potřeba alkoholu a více rizikové užívání ve srovnání s individuálními sportovci, u žen se rozdíly mezi typem sportovní aktivity nenašly.

ZÁVĚRY: Studenti tělovýchovy a sportu mají značné zkušenosti s konzumací alkoholu včetně epizodického užívání, které jsou vyšší v porovnání se vzorci a mírou užívání alkoholu jiných vysokoškolských studentů v ČR. Účast ve sportu, aktivní provozování pohybových aktivit či příprava na budoucí povolání ve sportu nepůsobí jako protektivní faktor v souvislosti s konzumací alkoholu.

Klíčová slova

užívání alkoholu – studenti vysoké školy – sportovci – individuální a kolektivní sportovci